

[Larsen (Bjerre).]

vil blive bredere og bredere. Og hvem skal fylde denne Margen? Det bliver Staten. Om Regeringens Lovforslag, som jeg har anbefalet, vil jeg derimod sige, at det er i Kontakt med Udviklingen, det bundet dybt i Befolkningen, og det maa derfor blive om dette Lovforslag, de kommende Forhandlinger skal føres.

Første Næstformand (Pinstrup): Det ærede Medlem Hr. Clausager har Ordet for en kort Bemærkning.

Clausager: Jeg vil slet ikke benægte, at mange søger at faa Staten til at betale godt, naar de kan komme af Sted med det— det er vi alle klar over. Men vi maa ikke være blinde for, at naar Talen er om Opkøb af Jord, er det en fri Handel; vi kan købe, hvor vi vil. Færligt bliver det først, naar vi er stedbundne. Der er Forskel paa den stedbundne Handel og den frie Handel. Ved den stedbundne Handel, naar vi skal have en Vej eller en Byggeplads paa et bestemt Sted, er vi ikke fremmede for Tanken om Ekspropriation. Men hvor der er den frie Handel, hvor man kan købe, hvor man vil, og købe godt, naar man staar med mange Penge i Haanden, er der aldeles ingen Grund til Ekspropriation. Der er her ingen Fare for at komme til at købe galt, naar man har mange Penge — naar blot man handler fornuftigt.

Angaaende den private Udstykning, Gaardudstyknngen — maa jeg for Resten ikke bede det ærede Medlem om ikke at blive ved at sige „Gaardmandsudstyknng“; det ærede Medlem sagde det to Gange i sin første Tale og tre Gange i sin Tale nu. Saa vidt som til „Gaardmandsudstyknng“ vil vi dog vel ikke gaa; man kommer jo derved til at tænke paa de sammenbragte Gaardmænd; det ærede Medlem mener Gaardudstyknng, vi kan ogsaa sige Gaardbrugsudstyknng —, ser jeg med den største Velvillie paa den og vilde gerne have det ændret, vi nu har. Som det nu er, er der Straf for at udstykke en Gaard og dele den i Kraft af, at Papiromkostningerne dog betyder noget, selv om vi i sin Tid under Venstres Regering satte dem ned til det halve. Der er altsaa Straf for det; og det er vanskeligt at laane saa meget, som man er nødt til at laane, naar man skal have bygget med de dyre Byggeomkostninger. Jeg beder den ærede Ordfører for Socialdemokratiet betænke, at det er ikke det afgørende, om vi af en Gaard faar to Husmandsbrug eller to Gaardmandsbrug; det afgø-

rende er, at vi faar et Hjem mere, en selvstændig Virkeplads mere for et Par Folk. Det betyder meget, mener jeg, og derfor skal vi hjælpes ad. Kan vi ikke enes om andet, maa vi dog kunne enes om ikke længere at straffe Delingen af en Gaard. Enten den saa deles i to Smaagaarde eller i et Husmandsbrug og en Gaard, bør det dog fremhjælpes.

Første Næstformand (Pinstrup): Det ærede Medlem Hr. Larsen (Bjerre) har Ordet for en kort Bemærkning.

Larsen (Bjerre): Jeg skal gerne gaa ind paa at sige Gaardudstyknng, naar jeg ikke maa sige Gaardmandsudstyknng; men det vil dog blive Gaardmandsudstyknng alligevel, da det bliver Gaardbrug, der oprettes.

Med Hensyn til Papiromkostninger gaar vi jo ogsaa ind for en Nedsættelse; men det, der skiller os, er netop det store Tilskud, som ligger gemt i Venstres Forslag. Den højtærede Landbrugsminister har jo i det fremsatte Lovforslag vist, at vi vil gaa ind for den Tanke, men der maa dog være en Begrænsning. Det med Papiromkostningerne ligger imidlertid indenfor denne Ramme. I øvrigt vil vi ogsaa yde Laan her og give Adgang til de Laan, som vanskeligt kan faas andetsteds.

Første Næstformand (Pinstrup): Det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen har Ordet for en kort Bemærkning.

Niels Frederiksen: Der er et Spørgsmaal, som paatrænger sig til Opklaring vedrørende Venstres Lovforslag, nemlig dette: Hvad vil Staten komme til at ofre for hvert Brug, naar man skal godkende et Statslaan efter de Betingelser i Privatudstyknngen, som er foreslaaet? Jeg vil derfor spørge det ærede Medlem Hr. Clausager og det ærede Medlem Hr. C. O. Pedersen: Paa hvilket Grundlag kan Administrationen godkende en Ansøgning om Statslaan efter disse Regler, naar den ikke har nogen som helst Viden om, hvor stort et Stats-tilskud det enkelte Brug kræver?

Første Næstformand (Pinstrup): Jeg skal her afbryde Forhandlingerne og udsætte Mødet. Det genoptages i Aften Kl. 7³⁰.

Mødet udsat Kl. 5.